

Działalność i funkcjonowanie
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Złotoryi w 2024r.
(liczba i zakres udzielanych świadczeń z pomocy społecznej,
analiza problemu bezdomności w mieście)

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Złotoryi jako jednostka budżetowa Gminy Miejskiej Złotoryja w 2024 r. realizował zadania wynikające z następujących zakresów:

I. Działalność statutowa, która obejmuje m.in.:

- 1) pomoc społeczną, w tym udzielanie zasiłków celowych, świadczeń na dożywianie, schronienie i wsparcie bezdomnych, usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, kierowanie do DPS, sprawianie pogrzebu, pracę socjalną;
- 2) realizację dodatków mieszkaniowych;
- 3) potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej dla osób innych niż ubezpieczone;
- 4) wspieranie rodziny(asystent rodziny) i system pieczy zastępczej;
- 5) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie (w tym obsługa Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej);
- 6) realizację świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów, świadczeń i zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń rodzicielskich;
- 7) realizację jednorazowego świadczenia „Za życiem”;
- 8) realizację świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- 9) realizację świadczeń wychowawczych w koordynacji;
- 10) pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów;
- 11) realizację składek na ubezpieczenia społeczne od udzielanych świadczeń;
- 12) realizację zadań wynikających z ustawy o Karcie Dużej Rodziny;
- 13) realizację wypłat dodatków: bon elektryczny, dodatek gazowy- refundacja podatku VAT, dodatek osłonowy;
- 14) prowadzenie Klubu Senior+;
- 15) prowadzenie mieszkania chronionego.

Pozyskane środki w ramach projektów zewnętrznych 2024 roku wynosiły:

- Program „Opieka Wytechnieniowa” edycja 2024 i Program „ Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością ” edycja 2024 - Fundusz Solidarnościowy 625 525,20 zł,
- Program Wieloletni „Senior+” na lata 2021-2025 – 61 920,00 zł,
- Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024- Moduł II – 21 056,00 zł,
- Program „Opieka 75+” edycja 2024 - usługi opiekuńcze dla osób w wieku 75+, finansowanie ze środków rządowych – 280 385,00 zł.

Ogółem pozyskane środki ze źródeł zewnętrznych wyniosły 988 886,20 zł.

Zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej Złotoryja Nr 0007.LXII.501.2023 w sprawie budżetu Gminy Miejskiej Złotoryja (z późniejszymi zmianami), budżet Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Złotoryi w roku 2024 wynosił: **15 231 411,78 zł, wykonany został w 95,87 % na kwotę 14 602 496,70zł.**

Liczba i zakres udzielanych świadczeń z pomocy społecznej w 2024r.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Złotoryi udziela pomocy osobom potrzebującym zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz.U. 2024r.poz. 1283 ze zm.), w 2024r. realizowane były zadania własne w formie pieniężnej i niepieniężnej. Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługiwało:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 776 zł - kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej,
- osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 600 zł - kryterium dochodowego na osobę w rodzinie,
- rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie tj. kryterium dochodowym rodziny.

Od 1 stycznia 2024r. w związku ze zmianą ustawy o pomocy społecznej uległy zmianie zasady ustalanie zasiłku stałego, w przypadku osoby samotnie gospodarującej – zasiłek stały stanowi różnicę między kwotą stanowiącą 130% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, w przypadku osoby w rodzinie - różnicy między kwotą stanowiącą 130% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.

Od 1 stycznia 2025r. na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2024 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej uległo zmianie kryterium dochodowe w pomocy społecznej. Po zmianach kryterium dla osoby prowadzącej jednoosobowe gospodarstwo domowe wynosi 1010 zł przy zasiłku stałym jest to kwota 1313 zł natomiast dla osoby w rodzinie 823 zł przy zasiłku stałym 1069,90 zł.

Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej

Na świadczenia pieniężne w 2024r. gmina wydatkowała kwotę 1 232 683,38 zł, w tym dotacja celowa do zadań własnych bieżących gminy - 1 209 674,38 zł.

Jako świadczenia pieniężne wypłacane były zasiłki stałe, zasiłki okresowe, zasiłki celowe i celowe specjalne, wypłacono również zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego.

Zasiłki okresowe otrzymało 148 rodzin/osób (o 20 rodzin mniej niż w roku 2023) na łączną kwotę 380 483,56 zł. (spadek o kwotę 15 782,79 zł).

Zasiłki stałe otrzymały 84 osoby samotnie gospodarujące, w tym 4 osoby pozostające w rodzinie. Wypłacono 796 świadczeń na łączną kwotę 672 362,56 zł (wzrost o kwotę 168 861,27 zł). Znaczny wzrost wydatku na zasiłki stałe wynika ze zmiany sposobu ustalania wysokości zasiłku.

Zasiłki celowe otrzymało 158 osób/rodzin a zasiłki celowe specjalne 3 osoby. Zasiłki przyznawane były na zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych m.in. na żywność, odzież, leki. Na wypłatę zasiłków celowych wydatkowano kwotę 15 630 zł natomiast na wypłatę zasiłków celowych specjalnych 979 zł.

W 2024 roku, w związku z wystąpieniem powodzi we wrześniu 2024 r. na terenie Gminy Miejskiej Złotoryja, realizowane były wypłaty zasiłków dla poszkodowanych mieszkańców z przeznaczeniem na usuwanie skutków powodzi, były to:

- zasiłki celowe na pomoc doraźną w wysokości 8 tys. zł - otrzymało je 6 rodzin, łączny wydatek 48 000 zł,
- zasiłki na odbudowę budynku mieszkalnego do 200 tys. zł otrzymały 4 rodziny, wydatek na dzień 31.12.2024r. wyniósł 83 228,23 zł. Łączna kwota przyznanych zasiłków wyniosła 135 783,35 zł.

W 2024 roku, w związku z wystąpieniem pożaru w październiku 2024 r. na terenie Gminy Miejskiej Złotoryja, realizowane były wypłaty zasiłków dla 4 rodzin poszkodowanych w pożarze, był to zasiłek celowy w wysokości po 8 tys. zł, w 80% finansowany z dotacji oraz 20% ze środków własnych gminy – wydatkowano 32 000 zł.

Świadczenia niepieniężne z pomocy społecznej

- opłacono koszty *posiłków* dla 50 osób. Posiłki były dowożone do miejsca zamieszkania. Na posiłki wydatkowano kwotę 55 572,68 zł. (wzrost o 5 077,40 zł);
- opłacono *składki na ubezpieczenie zdrowotne* za 77 osób pobierających zasiłek stały na łączną kwotę 53 613,77 zł, (wzrost 14 064,22 zł);
- 5 mężczyzną udzielono wsparcia w postaci tymczasowego schronienia w schronisku dla osób bezdomnych oraz kobiecie i jej 2 letniemu dziecku w domu dla samotnych matek z dziećmi, koszt 57 524,23 zł (wzrost o 18 849,85 zł);
- w *domach pomocy społecznej* przebywało 9 osób. Za pobyt częściową odpłatność ponosiła gmina. Na odpłatność za pobyt w domach pomocy społecznej wydatkowano kwotę 396 527,52 zł (spadek o 25 991 zł). Narastająco w 2023r. w DPS przebywało 10 osób.
- praca socjalna prowadzona była w 244 rodzinach o liczbie osób w rodzinie 332, w stosunku do roku 2023r. nastąpił wzrost rodzin korzystających z pomocy w formie pracy socjalnej o 27 rodzin.
- pomoc rzeczowa;
- sprawienie pogrzebu;
- usługi opiekuńcze;
- pobyt w mieszkaniu wspomagany.

Realizacja programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028

Program przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Pomoc taka trafia do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych – spełniających warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie o pomocy społecznej oraz kryterium dochodowe, tj. 200% kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej.

W ramach realizowanego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028:

1. Wydano i opłacono ogółem 22 522 posiłki - wydatkowano kwotę 207 280,36 zł, w tym :
 - dla 99 osób w klubie EMAUS wydano 12 901 posiłków na kwotę 82 793,88 zł oraz dla 16 osób niepełnosprawnych dowieziono 2 145 posiłków na kwotę 24 412,49 zł;
 - dzieci w przedszkolach i w szkołach otrzymały 6 488 posiłki - wydatkowano kwotę 85 472,99 zł;
 - w schronisku dla bezdomnych mężczyzn w Borkowie dla 1 osoby opłacono 366 posiłków na kwotę 5 161,00 zł;
 - w domu dla samotnych matek z dziećmi dla 2 osób opłacono 622 posiłki na kwotę 9 440zł.

W stosunku do 2023r. nastąpił spadek wydatków na posiłek o 8.824,07 zł. wydano o 2 541 mniej posiłków niż w roku poprzednim.

2. W ramach programu narastająco 27 osób otrzymywało zasiłek celowy na zakup artykułów żywnościowych na łączną kwotę 10 000,00 zł, wypłacono 124 świadczenia, średnia wysokość zasiłku wyniosła 80,65 zł. Wypłacono o 39 świadczeń mniej niż w 2023r. wydatkowano kwotę niższą o 3 440zł.

Rzeczywista liczba osób objętych programem wyniosła – **206**, w tym:

- dzieci do 7 roku życia – 29
 - uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej – 30
 - pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej – 147
- Zmniejszyła się łączna liczba osób korzystających ze wsparcia w ramach programu w stosunku do 2023r. o 18 osób.

Z pomocy w formie posiłków skorzystało **176** osób, w tym:

- dzieci do 7 roku życia – 29
 - uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej – 30
 - pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej – 117
- w tym : 16 osobom niepełnosprawnym dowożono posiłki, 1 osoba korzystała z posiłku w schronisku dla bezdomnych mężczyzn w Borkowie i 2 osoby, w tym jedno dziecko, w domu dla samotnych matek z dziećmi w Zgorzelcu.

Posiłki wydawane były w szkołach, przedszkolach i Klubie „EMAUS” .

Zmniejszeniu uległa liczba osób korzystających z pomocy w formie posiłku w porównaniu do 2023r. o 13 osób.

Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze świadczone są w miejscu zamieszkania głównie osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy w codziennym funkcjonowaniu. Usługi przyznawane są także osobom, którym rodzina nie jest w stanie pomóc. Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Usługi opiekuńcze świadczone są przez opiekunki zatrudnione w Ośrodku na umowę o pracę. W 2024r. zatrudniano 11 opiekunek.

Opiekunki w środowiskach wypracowały w 2024 r. łącznie 13 829 godzin (w tym 5419 godzin usług opiekuńczych i 8410 godzin usług finansowanych w 60% z programu Opieka 75+).

Pomocą w formie usług objęto narastająco 58 osób (w 2023 - 56 os.)

Pełna odpłatność za jedną godzinę od stycznia do lutego 2024 r. wynosiła 39,71 zł, a od marca do grudnia 2024 r. wynosiła 44,52 zł. Od świadczeniobiorców wpłynęły odpłatności w łącznej wysokości 82 005,08 zł (w 2023 r. była to kwota - 53 948,89 zł).

Świadczeniobiorcy ponoszą odpłatność za usługi opiekuńcze w zależności od sytuacji dochodowej osoby samotnie gospodarującej lub osoby pozostającej w rodzinie.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze - wskazane jako zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym, o którym mowa w art.17 ust.1 pkt.11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.) w 2024 r. nie były świadczone z powodu braku zainteresowanych osób taką formą pomocy. W 2024 r. nie wpłynął ani jeden wniosek o przyznanie pomocy formie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Usługi opiekuńcze – Program Opieka 75+

W 2024 roku realizowany był „Program 75+”. Zgodnie z celem programu zwiększona została dostępność usług opiekuńczych dla mieszkańców Gminy Miejskiej Złotoryja – osób samotnych w wieku 75 lat i więcej.

Zgodnie z Umową nr 14/OP.75/2024 z dnia 4 czerwca 2024 r. oraz Anekssem nr 1 do Umowy z dnia 8 października 2024 r. otrzymano dotację celową jako wsparcie finansowe działania własnego o charakterze obowiązkowym wynikającym z art. 17 ust.17 pkt 11 ustawy o pomocy społecznej (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.), tj. świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, w miejscu zamieszkania (z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi). Program Opieka 75+ finansowany jest dotacją celową w wysokości 60% kosztów realizacji tego zadania. Pozostałe 40% stanowi wkład własny Gminy.

Całkowity koszt realizacji zadania w 2024 r. (dotacja 220 044,76 + wkład własny 146 696,51) wyniósł 366 741,27 zł.

W ramach Programu „Opieka 75+” edycja 2024 z usług opiekuńczych w 2024 r. skorzystało 26 świadczeniobiorców (w tym 19 osób, którym przyznano usługi w latach poprzednich i były one kontynuowane w roku 2024, natomiast 7 osobom przyznano nowe usługi w 2024 roku).

W stosunku do roku 2023 r. zmniejszeniu uległa liczba osób zakwalifikowanych do Programu o 5 osób (w ramach Programu „Opieka 75+” edycja 2023 - 31 osób skorzystało z usług opiekuńczych).

W ramach programu w 2024 r. zrealizowano 8 410 godzin usług opiekuńczych (w 2023r. 8 769 godzin usług).

Środki przewidziane na realizację programu „Opieka 75+” – edycja 2024 w kwocie 280 385 zł nie zostały wykorzystane w całości pomimo systematycznej analizy potrzeb na tę formę wsparcia. Nie zrealizowano zaplanowanej liczby godzin usług opiekuńczych ze względu m.in. na wzrost zachorowań świadczeniobiorców, hospitalizację, zmianę miejsca zamieszkania – 1 osoba, zgony - 8 osób, umieszczenie na stały pobyt w placówkach opiekuńczych- 2 osoby, a także ze względu na dużą absencję chorobową wśród pracowników ops.

Usługi opiekuńcze realizowane były samodzielnie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Złotorzy i świadczone przez zatrudnionych w oparciu o umowę o pracę pracowników ops.

W związku z tym, że stale rośnie liczba osób starszych ubiegających się o pomoc w formie usług opiekuńczych Program „Opieka 75+” jest dużym wsparciem dla gminy w realizacji tego zadania. Realizując usługi opiekuńcze dla osób w wieku 75 lat i więcej w miejscu ich zamieszkania umożliwiamy tym osobom dalsze (jak najdłuższe) funkcjonowanie w ich dotychczasowym środowisku. Także poprzez zwiększanie liczby godzin usług opiekuńczych dla poszczególnych osób, nie wymagają one umieszczenia w placówkach zapewniających całodobową opiekę np. w zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych czy domach pomocy społecznej.

W związku z pozytywnym odbiorem Programu 75+ Gmina Miejska Złotorzyja w 2025 roku ponownie ubiega się o dofinansowanie w ramach w/w programu.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (SUO) świadczone są w miejscu zamieszkania. Dostosowane były do szczególnych potrzeb świadczeniobiorców wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. Świadczone są przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

W 2024 r. z pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w rodzaju: uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, pielęgnacja jako wspieranie procesu leczenia, rehabilitacja fizyczna i usprawnianie zaburzonych funkcji, pomoc mieszkaniowa - korzystały 3 osoby, natomiast w 2023r. korzystały o 2 osoby więcej.

Do wykonywania SUO od stycznia do września 2024 r. zatrudniona była 1 pielęgniarka (od marca do lipca 2024 r. przebywała na długotrwałym zwolnieniu lekarskim), we wrześniu rozwiązała umowę o pracę.

Środki finansowe przyznane w planie na 2024 r. na realizację zadania nie zostały wykorzystane w całości z powodu zgonu 2 osób, którym przyznano decyzją świadczenia. W 2024 roku w środowisku wypracowano 801 godzin. Średni koszt 1 godziny wykonywanych usług wyniósł 74,00 zł. W stosunku do 2023 r. zmniejszyła się zainteresowanie tą formą wsparcia. W 2023 r. wypracowano 1833 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi a pełny koszt 1 godziny wynosił 68 zł

Na świadczenie w/w opisanych usług w 2024 roku wydatkowano ogółem:

1 005 534,39 w tym:

Usługi opiekuńcze – zadania własne	725 418,20	} 946 261,36
Środki z Krajowego Funduszu Szkoleń	798,40	
Usługi opiekuńcze – Program Opieka 75+	220 044,76	
Specjalistyczne usługi opiekuńcze – zadania zlecone	59 273,03	

Mieszkanie wspomagane

W 2024r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Złotorzy podejmował działania w celu skierowania do utworzonego w 2019r. mieszkania chronionego – obecnie mieszkania wspomagane, osób tego wymagających i jednocześnie spełniających kryteria grupy docelowej programu.

W okresie od 1 stycznia 2024r. do 16 kwietnia 2024r. została wydana decyzja administracyjna, na podstawie której, udzielono pomocy w formie pobytu w mieszkaniu chronionym wspieranym, dla mężczyzny (lat 66), posiadającym orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, przyczyny niepełnosprawności to zaburzenia psychiczne i niepełnosprawność intelektualna (symbol O2-P, O1-U), orzeczenie wydane na stałe.

Ze względu na zmianę przepisów prawa Zarządzeniem nr 0050.42.2024 Burmistrza Miasta Złotorzy z dnia 11 marca 2024 r. w sprawie przekształcenia mieszkania chronionego w mieszkanie wspomagane, mieszkanie chronione z siedzibą w Złotorzy przy ul. Karola Miarki 12/4 przekształcone zostało w mieszkanie wspomagane, co stanowiło wymóg ustawowy. Ponadto uchwałą nr 0007.LXVI.525.2024 Rady Miejskiej Złotorzy z dnia 21 marca 2024r. ustalono szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniu wspieranym i tym samym straciła moc uchwała nr 0007.XIII.115.2019 Rady Miejskiej Złotorzy z dnia 28 listopada 2019r. w sprawie określenia zasad odpłatności za pobyt w mieszkaniu chronionym wspieranym.

Kolejna osoba otrzymała pomoc w formie pobytu w mieszkaniu wspieranym od 8 listopada 2024r. Decyzja administracyjna na pobyt została wydana do 31 stycznia 2025r. po uprzednim dokonaniu ustaleń między Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Złotorzy a osobą kierowaną w postaci kontraktu mieszkaniowego.

Koszty związane z utrzymaniem mieszkania po odliczeniu odpłatności wnoszonej przez Zainteresowanych (media) ponosiła gmina. Należy stwierdzić, że osobom umieszczonym w mieszkaniu chronionym wspieranym zapewniono wymagany rozporządzeniem standard usług, powierzchnię użytkową oraz standard pomieszczeń i stosowne wyposażenie.

W 2024 roku na prowadzenie mieszkania wspieranego wydatkowano kwotę **4 360,40 zł.**

Analiza problemu bezdomności w mieście

Proces stawania się osobą bezdomną jest długotrwały i zależy od indywidualnych cech osobowych i uwarunkowań zewnętrznych. Niekorzystne połączenie czynników zewnętrznych i wewnętrznych prowadzi do kryzysu. Osoba bezdomna prezentuje zachwiany system funkcjonowania, przyjmowane normy i wartości często odbiegają od powszechnie akceptowanych. Odrzucenie obowiązujących norm społecznych, zachowania dysfunkcyjne takie jak alkoholizm, narkomania, przestępczość, zaburzenia psychiczne, przemoc domowa to najczęściej pojawiające się czynniki generujące bezdomność. Należy zaznaczyć, że bezdomność ma również czynniki obiektywne. Brak zatrudnienia lub niechęć do jego podjęcia, niskie zarobki, ubóstwo, brak mieszkań komunalnych, wysokie ceny mieszkań czynszowych, niewystarczająca ilość mieszkań dla wychowanków domów dziecka, rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo – wychowawczych, czy zakładów karnych sprawia, że jednostka nie jest w stanie zapewnić sobie mieszkania wykorzystując swoje możliwości i uprawnienia. Osoby bezdomne niejednokrotnie odrzucają zaproponowaną im pomoc, pomimo starań pracowników Ośrodka nie współpracują, nie podejmują działań w celu poprawy swojego życia. Są trudne w kontakcie, często agresywne i roszczeniowe. W większości nie mogą liczyć na pomoc ze strony rodziny.

Zgodnie z art. 6 pkt 8 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz.U. z 2024r. poz. 1283 ze zm.), **za osobę bezdomną uważa się** „osobę niezamieszkujejącą w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowaną na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osobę niezamieszkujejącą w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania”.

W świetle obowiązujących przepisów do udzielenia pomocy osobie bezdomnej zobowiązana jest gmina ostatniego miejsca zameldowania tej osoby na pobyt stały (art. 101 ust. 2 w/w ustawy). W przypadkach szczególnie uzasadnionych sytuacją osobistą osoby ubiegającej się o świadczenie oraz w sprawach niecierpiących zwłoki, właściwą miejscowo jest gmina miejsca pobytu osoby ubiegającej się o świadczenie. Gmina właściwa ze względu na ostatnie miejsce zameldowania tej osoby na pobyt stały jest obowiązana do zwrotu wydatków gminie, która przyznała świadczenie w miejscu pobytu.

W 2024r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Złotoryja udzielał pomocy osobom bezdomnym zgodnie z ustawą o pomocy społecznej w formie pieniężnej i niepieniężnej. Pieniężne formy pomocy to: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy, zasiłek celowy specjalny, świadczenie pieniężne na żywność z programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”. Pomoc finansowa udzielana jest osobom spełniającym kryterium dochodowe. W przypadku świadczenia pieniężnego z programu kryterium stanowi 200%. Pomoc niepieniężna, z której najczęściej korzystają osoby bezdomne to pomoc w formie tymczasowego schronienia w schronisku dla bezdomnych, odzież, obuwie, posiłek, posiłek wydawany jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 12.00 do 13.00 w Klubie parafialnym EMAUS, poradnictwo specjalistyczne, praca socjalna, potwierdzenie prawa do świadczeń

opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Tut. Ośrodek przyznaje również pomoc finansową w formie bonów towarowych, za które nie można zakupić używek typu alkohol, papierosy. Pomoc w tej formie udzielana jest osobie bezdomnej w momencie stwierdzenia przez pracownika socjalnego prawdopodobieństwa marnotrawienia środków finansowych i nie wykorzystywania ich zgodnie z przeznaczeniem. Osoby bezdomne mogą skorzystać bezpłatnie z łaźni miejskiej, która funkcjonuje przy szalecie miejskim w Złotorzy, gdzie otrzymują również czystą bieliznę osobistą i środki higieny osobistej. Na terenie miasta funkcjonuje lodówka społeczna, której utrzymaniem zajmuje się Klub Senior + działający w strukturze MOPS. Osoby bezdomne mogą również pozyskać odzież i obuwie w złotoryjskim Przydasiewie w PSZOK.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Złotorzy w 2024r. posiadał wiedzę o 22 osobach bezdomnych (narastająco), posiadających ostatnie miejsce zameldowania na pobyt stały na terenie miasta Złotorzyja, w tym 4 osoby to kobiety, 17 mężczyzn i 1 dziecko w wieku 2,5 lat.

Każdorazowo przy kontakcie z osobą bezdomną pracownik socjalny proponuje i stara się przekonać osobę bezdomną do podjęcia decyzji o skierowaniu do schroniska.

W 2024 roku 5 osób wyraziło zgodę i otrzymało pomoc w formie tymczasowego schronienia w schronisku dla osób bezdomnych, natomiast 1 rodzina (matka z dzieckiem) otrzymała pomoc w formie skierowania do domu dla samotnych matek z dziećmi.

2024r. to kolejny rok, w którym zauważa się większe zainteresowanie tą formą pomocy, wydłużył się też okres przebywania osób bezdomnych w schroniskach. Jednak nadal grono osób bezdomnych, nie chce opuszczać Złotorzy. Zniechęca ich fakt, że w tego typu placówce jest zakaz spożywania alkoholu. Szukają schronienia na własną rękę najczęściej nocują u znajomych, strychach, piwnicach, rzadziej na klatkach schodowych, w śmietnikach, czy pustostanach.

Pracownicy socjalni systematycznie prowadzą pracę socjalną z osobami w kryzysie bezdomności. Motywują ich do podjęcia działań w celu poprawy warunków bytowych, pomagają w złożeniu wniosku o lokal socjalny, wyrobieniem dokumentów tożsamości, ustaleniu stopnia niepełnosprawności. Osobom uzależnionym od alkoholu proponuje się podjęcie leczenia odwykowego w Wojewódzkim Szpitalu Psychiatrycznym w Złotorzy na okres 10 dni, a następnie długotrwałe leczenie w ośrodku uzależnień poza Złotorzyją (np. Legnica, Czarny Bór), co spotyka się również z niechęcią ze strony bezdomnych. Zawierane są kontrakty socjalne, w których osoby bezdomne zobowiązują się do wizyt w Punkcie Konsultacyjnym dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz ofiar i sprawców przemocy w rodzinie.

W 2024r. 2 osoby bezdomne otrzymały przydział lokalu socjalnego z zasobów miejskich, 1 osoba otrzymała skierowanie z tut. MOPS do mieszkania wspomaganego przy ul. K. Miarki 12 w Złotorzy, gdzie przebywa nadal, 1 osoba w wyniku pracy socjalnej podjęła decyzję o długotrwałym leczeniu odwykowym i podjęła terapię w placówce w Legnicy.

W lutym 2025r. liczba osób bezdomnych, o których tut. Ośrodek posiada wiedzę, nie zmieniła się i nadal wynosi 22 osoby. W schronisku dla osób bezdomnych w Zgorzelcu przebywa 1 osoba, która posiada własne dochody i ponosi 100% odpłatności za pobyt, drugi mężczyzna który do grudnia 2024r. przebywał w tym schronisku aktualnie odbywa karę pozbawienia

wolności. W Domu Samotnej Matki w Żarach gmina udziela schronienia bezdomnej matce z 2,5 letnim dzieckiem, w tym przypadku gmina ponosi 100% odpłatność za pobyt rodziny w placówce, ze względu na niski dochód.

W dniu 3 lutego 2025r. bezdomny mężczyzna przebywający w schronisku dla bezdomnych w Borkowie (okolice Kołobrzegu) ze względu na złamanie regulaminu został dyscyplinarnie wydany ze schroniska, mężczyzna ma zapewnione miejsce noclegowe w schronisku w Zgorzelcu.

W roku 2024 Gmina Miejska Złotoryja miała zawartą umowę z Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta – Koło Zgorzeleckie ul. Henrykowska 4, 59-900 Zgorzelec, która gwarantowała przyjęcie do schroniska 4 osób bezdomnych z terenu miasta Złotoryja. Cena za gotowość do przyjęcia do schroniska wynosiła 10 zł/dobę za osobę, natomiast pobyt za osobodzień 50 zł. Umowa zawarta była również ze Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Przewlekłe Chorym i Bezdomnym „WIGOR”, 80-180 Borkowo, ul. Kasztanowa 35, kwota odpłatności za osobodzień 55 zł. Ponadto gmina miała zawartą umowę na schronienie z Domem dla Samotnych Matek z Dziećmi w Zgorzelcu, koszt za osobę stanowiła kwota 50 zł/dobę. W listopadzie 2024r. ze względu na likwidację Domu dla Samotnych Matek z Dziećmi w Zgorzelcu gmina musiała zabezpieczyć schronienie dla bezdomnej matki z dzieckiem w innej placówce. Zawarto umowę z Domem Samotnej Matki Towarzystwa św. Brata Alberta w Żarach koszt za osobodzień wynosi 60 zł za osobę dorosłą i 40zł za dziecko. **Łączny wydatek na schronienie w 2024r. wyniósł 57 524,23 zł.**

Umowy ze schroniskami dla osób bezdomnych i domem dla samotnych matek są kontynuowane w roku bieżącym, co wynika z określonych potrzeb. Od stycznia 2025r. nieznaczącej zmianie uległy stawki za osobodzień i aktualnie wynoszą:

- Schronisko dla bezdomnych Zgorzelec – 55 zł, cena za gotowość przyjęcia 1 osoby 10 zł;
- Schronisko dla bezdomnych Borkowo – 60 zł;
- Towarzystwo Św. Brata Alberta Dom Samotnej Matki w Żarach – 60 zł za osobę dorosłą i 40 zł za dziecko.

Sporządziła:

Iwona Pawlus

Dyrektor MOPS w Złotoryi

